

سەرکێ هەرێم: کوردستان هەرگیز ههژماری نەبوو بە سەر هیچ کەسێک و ئەم فاکتەری ناهێتی و سەقامگیرین

ئەم دوو شەممە، مەسرور بارزانی، سەرکێ حکومەتی هەرێمی کوردستان، لە لوتکەی جیها نیی حکومەتێکان لە دۆبە، گوتاری کێ گرنکی بە زمانی ئینگلیزی پێشکەش کرد و تیشکی خستە سەر گەڵا نکاری و پرسە هەنووکەییەکانی ناوچەکە و جیهان.

نووسینگەی راگەیاندنی سەرکێ حکومەتی هەرێمی کوردستان لەراگەیەندراوەکدا دایە وتاری کێ مەسرور بارزانی بەڵا و کردووە:

خەشام ئەم ئەمە لە دێستێکی ئەم کەبوونە و یە بێرمەندان و سەرکردە جیها نییەکاندا قسەتان بە دێکەم. دێخەشم ئەمەسایەش بە بەشداریکردن لەم لوتکەیە ها توومەتەو دۆبە، دێمە و تە پێزانینی خەم ئاراستەیی خاوەنشکە شەخ مەمەد بن زاید ئال نەهیان و خاوەنشکە شەخ مەمەد بن راشید ئال مەکتووم بکەم، بە کەکردنە و یە خەمە بێرمەند؛ ئەو کەسانە پابەندن بە بێر و پێشبردن و گەشەپێدانی کەمەگە و مەفایەتی، لە ئەگەیی بەگەختنی باشتەین شت کە لە توانای بەیاربەدەستاندا بەت.

ئەمە دێرفەتەکە بە ئەو گەختکردنی بێرکەکان، لە دێزینە و یە ئاسە و ئەگەیی نوو بە ئەوێ توانای خەمان تاقی بکەینە و باشتەر بین. ئەمەش ئالنگارییەکە و پێویستە هەموومان لەبەرچاوی بگرین. من ئەمە وەك سەرکۆهەزیرانی هەرێمی کوردستانی عێراق قسەتان بە دەکەم، ئەو هەرێمەیی

به در ژايی دوو ده په ای ټا بردوو توانیویه تی له ناو پاشماوه کانی عراقی پشوو خلی
یه کبخاته وه. له گه ټټ نه وه شدا، من وه ک که سڅ قسه تان ب ده که م که شانه شانی نه و
خاوه نی یاراننای ناوچه څشه ویسته که مان وه ستاوم، ک پکه وه ټټ ووبه ووو زلرک له نالنگاری
هاوبه ش بوینه ته وه.

هه موومان به شوه په ک له شوه کان، له سه ر ژیا نکر دن له سایه ای هه چوون و گرژییه کان و
زلرک له و قه پیرا نا نډا ټا ها تووین، که به لایه نی که مه وه به در ژايی چه ند ده په ای ټا بردوو
پو یستیایان به ئیداره ډان کی حه کیما نه هه بووه.

جه نگ، یاخیوون، سه ختییه کان و نه بوونی سه قامگیری ئا بووری، به داخه وه بوونه ته به شڅ
له پکهاته مان، ناکر ټ نکلی له و تچووه بکه ین که له ئاکامی نه و نالنگاریا نه له سه ر
ئاستی گه شه پډانی کمه په تی و ئا بووری ووبه موومان بوونه ته وه.

به ټټام له میانه ای گفتوگ کاکم له گه ټټ ب یارب ډستانه ټټه ټا تی ناوه ټټاست و ده ره وه، درکم
به بوونی خواست ټ ب زگار بوون له نه هامه تییه هاوبه شه کانی ټا بردوومان کردووه.

له سه رانسه ری ناوچه که مان، خواست و ئیراده په ک ب پشکه وتن هه په، درکیش به وه کراوه،
گ ټا نکاری نه ک ته نیا پو یسته، به کو پو یستیای کی حه تمیشه. گه لان چ له سه ر ئاستی تا ک یا نیش
کمه، چاویان له مافی خیا نه ب یار له چاره نووسی خیا ن بده ن. مافی چار ټنووس، پا نه ر کی
سه ره کییه ب سرووشتی مرقف، پو یستییمان به ده سته به رکردنی ژینگه په که که هاوو ټا تی
بتوان ټ تیدا به ئاسووده یی بژیت.

من پټم وایه لره ډا چوار هه نگو ب گیشتن ب و پشکه وتن هه ن، که هه موومان هه ولی ب
ده ده ین، نه وانیش: سه قامگیری سیاسی، ئاسایش، پشکه وتنی ئا بووری و رووبه وو بوونه وه ای
گ ټا نکارییه ژینگه بیه کانه. نه مانه پرسگه ل کی ئا زن، به ټټام چاره سه رکردنیشان پو یستی
به ټټباز کی تاییه ټ به هه ریه ک کیان هه په.

گومانی ټ ډا نییه ژماره په ک با به تی جیه سیاسی له ناوچه که مان ب ماوه په کی زلر ډوور و
در ژ خراونه ته ناو سه به ته ای ک شه کانه وه، به ټټام بچی پشتگو یان ده خه ین؟ هه بوونی بو ری
ل ب یاردان له کاتی بوونی ک شه ډا، هه نگو ای په که مه به ره و چاره سه رکردنی خودی ک شه که.

نه و قه پیرانه ای له فه ټټه ستین ده یینین، ب زلرک له ټټمه جگه ای نیگه رانییه، زیان کی
گور ب ټر هاوو ټا تیانی سفیل ک وتوو و ئلگر ه یی ب ټټ ه ای دروستیوونی پشوی ل ده ره وه ای
غه ززه ش، جیا ل ټم ش ه کاره ټ ټشه بیه کانی سته مکارییش چار س ر ن کراون. نه گه ر به ر له 80
سا، مامه ټټه له گه ټټ مافه بنچینه بیه کانی فه ټټه ستینییه کان بکرا بایه، نه وکات ده رفه تی
ټوودانی نه و نه هامه تییا نه ای ک متر ډبوو ک ئستا ده یا نبینین. به ټټام له جیا تی نه مه،

پرسه که پشتگو خرا و ئا ټتر بوو، له ک ټکدا خاوه ن به رزه وه نندییه کان، ب شای

چار سـرنـهـ کردنی کـشـکـکیان وه ده رفه ت بـ ئه جـندای خـیان به کارهـنا .

ده کرهت هه مان پـناسه بـ گه لی کوردیش بکرهت . ئمه ش داوایه کی هـوامان هه به بـ بیاردان له مافی چاره نووسی خـمان . دهست و هاوپه یمانه کانمان دانیان به و مافه دا ناوه ، به مام له هه مانکا تا پـمان ده ، زه روره ته سیاسییه کان ، گرن له به رده م بـدیهلانی دادپه روره مـژوویدا .

داوامان لـدـکرهت ئم نادادپـروـرییه قبو بـکـین ، لـ کا تـکدا ئه و نادادپـروـرییه ، بووه ته خـراکـک بـ نایـکسانی ، هـژاری ، گـندـی و ناسـقامگیری سیاسی . بـ ئه وه ی هاووـا تـیان و کـمه گـه کان و لایه نه کان ی دیکه ی کـمه گـه ، به مشـوه یه دـسـزی خـیان بـیان بنوـن . پـویسته هه ست بکه ن به شـک له دادپه روره ریی سرووشتیان به ده ست هـناوه . پـویسته گـه یان بـ بدرت به گوـره ی مه رجه تاییه ته کان یان نه خـشه ی ئایینه ی خـیان بـکـشـن . نایـت هیج که سـک له زـگرتن له مافی نه ته وه کان و گـلان بـترسـت ، زـگرتن له و مافانه سه قامگیری به هـز ده کات و به ره وپـشـچوون به دی دـنـت .

له سه ر ئاستی ئه منی ، پـویستیمان به هه ووی زیاتره بـ چاره سه رکردنی ئاسایشی گشتیمان . هاوکاری و هـماهـنگی هه رـمایه تیمان بـ شکـسـپـهـنـانی داعش ، نمونه یه که بـ ئه وه ی سوودی لـ وه رگرین که چـن ئا مانجه کانمان به ده ست ده هـنین و چـن خاوه ن عه قـه کان ده توانن شانه شانی یه کتر کاربـکـن .

له گه زیاتربوونی گرژیه کان له غه زه ، عـراق ، سووریا و ده ریای سوور ، چـکردنـوی هه وـه کان بووه ته پـویستییه کی حه تمی تا کو پلانـکی نو بـ پاراستنی به رژه وه ندیه نیشتمانی و هه رـمایه تییه کان و جیهانی دا بنـت .

ئوانی بـ شوـن شـدا دـگـگـن و له پـناو به رژه وه ندیه کان یان ، هـشـ لـ دراوسـکان یان دـکـن ، دـبـت لـپـچـینـویـان لـگـدا بـکرهت . نایـت کـمه گـه ی نـوده وـه تی به رانه ر سه رچاوه ی هه شه کان نه رمی بنوـنـت ، ته نانه ت ئه گه ر ئه و هه شه شانه له گه به رژه وه ندی تاییه تیشدا دژیه ک بن .

له سه ر ئاستی هه رـمییش ، به هه ی هه وـسته کانمان ، باجـکی زـگران ده ده یـن ، ئـستا ناوچـکـ ووبه ووی جـرکی جیاوازی فهـیران بووـتـوـو ، دـبـت هـموومان پـکـو کار بـ پاراستنی ئاسایش و سـقامگیری هـرمی بـکـین . ئـم بـبـ پاساو کراوینـت ئا مانج . دـبـت ئـم شـا نـگـزـبـا بـگیرهت . وک ئـوی پـشـتر لـر و لـ پـیتـختـکانی دیکـش ، گو تووم ک کوردستان هـرگیز نـبووـتـ هـشـ بـ سـر هیج کـسـک . ئـم فاکتـری ئاشتی و سـقامگیرین ، ئـم دـمانـوت عفتاری هـرـمایـتی لـسـر بنـمایـز و بـرژـوـندی هاوبـشـت . ئـم داوای پـشـتی ده که یـن و پـویستیمان به کاری

هاوبه شه به ټووبه ټووبوونه وهی ئو هه شه ټه منییه مه ترسیداران، که ده کرټ هه موو
ئو پشکه وتنان له ناو ببات که به ده ستمان هه ناوون.

با ئه م ساتی ئسنا ساتکی مژوویی بټ، که سه رکړده کان بټن ئیدی بس. ئمه به ټووبوونه به
چاره سه رکړکی هه میسه پی هی به که شه کا نمان.

له سه رده می تاوونی داعشدا، شانه شانی هاوپه یمانه کا نمان وه ستاینه وه. ئه وکات باشتړین

کارمان به یه که وه ئه نجامدا، ئه که ر ئه وه مان به ده ست نه هه نا بایه، ئسنا ناوچه که

به ته واوی ده بووه شو ځنکی جیاواز و پ ده بوو له تیر ریستانی بیانی، ئه وانه ی که

ده یا نویست شو ځنپ پی ځیان له ټه ژه ټا تی ناوه ټا ست بکه نه وه، به ئه وه ی هه رسا ټک

بیا نویستبا یه پش ټویمان به دروست بکه ن.

به ام ئمه سه رکه وتین، ټک شانی بیست سالی ټا بردوو و به رگری و قار ټا نټی چه ندین ده یه ی

کورد بوو ټه که څشکه ر به ئه و سه رکه وتنه، ئمه وه که لک، مافی ئه وه مان هه یه څاوه ن

سه روه ری بین و به شکی دانه ټا و بین له ټه ژه ټا تی ناوه ټا ست.

دام نراندنی ټا بووریمان ل س ر بناغ پی کی ټکم، بندمای ئو ده سته وتانه بوو که ل کوردستان

بده ستمان هه نا، گش سندنی ټا بووریش ل ټا ست کی فراواندا، بووه بنه مایه کی زیندوو به

که شه کردن و سه قامگیری هه ر مایه تی.

سرکرد کان پووبوونه گرنکی به څشگوز رانی څک بدن و بده وام بن ل و بده رنه نان ل س رچاو

مر پی کان. پیاد کردنی حوکم مانی باش، زه گرنک به پشختنی که مگ و کولتووری سیاسی کا نمان.

هاوو ټا تییا نیش مافی څیا نه چاو ټی ئو مان ل بکن که که شه پدان و به ره و پشچوون، هل و

ده رفه تی کار دروست ده که ن و هیوا و نوم د ټوونن. ئه که ر توانیمان ژینگه یه کی ټا بووری و

سیاسی و بخولف نین که ټه وه ی هه زاری و گندن پی که بکا ټو، ئه و ده توانین ده رفه تی

ټا و بوونه وه ی توند له ویش به رته سک بکه ینه وه و سه قامگیری سیاسی و ئه منیش بدی به نین.

ده توانم به م ل ره دا خواست کی به که م به ټووبه ټووبوونه وه ی یه که له که وره ترین

ټالنگاریه کان که ټووبه ټوومان ده بته وه هه یه، که ئه ویش گ ټا نکارییه ژینگه یه کان نه،

ئمه ش له ټه که ی په یه وکردنی ټا باز کی نو و جیاوازه وه ده بټ.

ټا تی تیماراتی عه ره بی یه کگرتوو له میوانداریکردنی لوتکه ی C0P28 له سالی را بردوو، سرکر ټوونو

بوو ل ټی پا بند بوون و بټ ځنک به ټووبه ټووبوونه وه ی که رمبوونی که شو ه وای جیها نی، پش ئو ی

لک ټو ټا نرنی و پ نهام ټی پی کانی به هه میسه با به سه ر هه ساره که ماندا بک شټ.

ټو ټالنگاریه ی ئه م ل بده رد هما ندایه پووبوونه به بپاری بو نرنی به هه م جړکردنی

سرچاو کان وز و و بده رنه نان ل وزی نو بوو و. ده وه تی تیمارات ل جیها ندا ی کک ل و ټا

په شنگگان لې به کاره نانی تګنل لږای نو دا. دوی و هلولر هردو وکیان لې ناو نندی هسار یی کی گرمیوودان، نیمه بې تېوای ټاګه داری مټرسیی کانی پشگو خستنی استیی کی کار سا تبارین سبارت بې گرمیوونی ک شو ه و ا.

زړک لې و پا به ندیانه ی تاو کو ئستا ټاګه ندراون، دژی بړژ و نندی ټا بووریی کورتخا ی نکان. ئو پا ب ندی و ب ن نانی دراو، بې پاراستنی ن و کانی داهاتوو بوون. گومان له وه دانییه گواستند و و گیشتن بې سړچاوی وزی خاون، لوان یی لې ماو یی کی کورتدا تچووی زیاتر بېت. بېام پاش ککوتی درخا یی بې ه موومان بې هاوتای. ئم له م وووه وه پویستیمان به بو یی، استګلی و دانای هه به بې ئووی بې یار کی وه ها قورس بدین. ئگړ لې ئنجامدانی ئو ب یاره شکست بهنن، ئه و ا ئم بېشی جیهان د بېت کور یی لې زیانمان و به ه به وه به ش کی فراوانی ئم زه وییه بې ژیان شیاو نابت، سړچا و کانی ئا و شک دین و ئاسایشی خړاک وو ب ووی ئالنگاریی کی گړور د بېت و. لوان یی بې بیا بانوون، کچکردنی بک م و د امانی ټا بووری ب دوا ی خیدا به ن ت.

دواتر کچی ناو خیی، کچی نود و و تی و گ لانی دیم گرافی دینن. ک بک له سه ر سړچا و بچوکه کان، گه لان وو به ووی ناک کی ده کاته وه، ئم ش واده کات ک ش یی کی نود و و تی فر ه ه نند دروست ب ت.

همو و ټا ټک د بېت مام ل لگ و ئه و ک ش ټا بووری، سیاسی، کلتووری و ئمنیا نه دا بکات که د ب ن ه ی کچی بک م . ئستا سړکردا یی تی بک ک خاون ئامانج کی دیاریکراو ب ت، لې همو و کاتک پویستیر. ئم پویست ب یارب د ستانی جیهان و ن و کانی داهاتوودا، زیاتر هان بدین و پشتیوانیان بکین. پویست ب وونی ئوان یی ل لگ و پشکو تن و م د رنیی تدان، جیا یان بکین و لوان یی دیا ن و بېت بمانو ستنن و بمانگ و نند و دوا وه. ب بزان:

ئم پویست خواست و ئیرادمان ه ب ب ب ووب و و بوون و ی ئو ک شانی ده ب نه به ریه ست له به رده مماندا. بې سړکرد کان، وانین ب ر و دوا ټر ه میش ئسان نیی. ب بام به رپر سيار تیمان نه وه به ک ئم بکین. ئم ق رزاری ئوانین که ممانه یان پ داوین. ز ر سوپاسی هموونان د ک م ک ئم ل ل ر ک بوون ت و، هیوادارم ئم ک نفرانس ب ب ت س ک یی ب بیر ک کی داه ن لرا ن.